

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Gun Hedman Champdavoine/Petra Sehlin
Titel: Tillsynsinspektörer
E-post: gun.hedman-champdavoine@norrtalje.se
petra.sehlin@norrtalje.se

Till: Barn- och skolnämnden

Uppföljning tillsyn fristående förskolor 2024

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden godkänner tillsynsrapporten från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av fristående förskolor 2024.

Sammanfattning

Regelbunden tillsyn har 2024 genomförts av 11 huvudmän som tillsammans driver 14 fristående förskolor i kommunen. De granskade huvudmännen uppfyller kraven på ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet. Samtliga granskade huvudmän bedöms i nuläget ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

De granskade förskolorna bedriver verksamhet i en trygg lek- och lärorik miljö och utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller för förskolan. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på den egna gården och/eller i närområdet. En del av förskolorna har fått förslag på åtgärder för ökad barnsäkerhet, främst på den egna gården.

Samtliga förskolor bedriver ett aktivt arbete med värdegrund och demokrati och barnen har ett reellt inflytande över sin dag. När det gäller jämställdhet är bland annat den språkliga interaktionen mellan pedagoger och flickor respektive pojkar i hög grad likvärdig och pedagogerna ger i lika stor utsträckning stöd till flickor respektive pojkar i vardagliga situationer. Aktiviteter ger flickor och pojkar samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och miljön är på de flesta förskolor utformad så att den motverkar stereotypa könsroller och könsmonster. Varje verksamhet gavs i samband med tillsynen konkreta exempel på utvecklingsområden specifika för den egna verksamheten när det gäller lärmiljö samt mål och riktlinjer.

Granskningen har belyst vissa brister och ett utvecklingsbehov i olika omfattning hos de granskade huvudmännen, främst gällande det systematiska kvalitetsarbetet och synliggörandet av jämställdhetsarbetet, men i viss mån även avseende huvudmännens rutiner för klagomålshantering. En huvudman har fått föreläggande avseende det systematiska kvalitetsarbetet och tre huvudmän en anmärkning. En verksamhet har en rektor som inte lever upp till behörighetskraven. Samtliga huvudmän kommer att följas upp.

De huvudmän som i föregående års tillsyn fått förelägganden har följts upp under året.

Ärendet

Norrtälje kommun har tillsyn över fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt och att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven i skollagen. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den huvudman och verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.

I tillsynen ingår att fatta beslut om eventuella åtgärder som huvudmannen bör eller ska rätta till för att uppfylla de nationellt ställda kraven. Tillsynsbesluten ska ha en påföljande text som anger vilka bestämmelser i lagar och föreskrifter som ligger till grund för besluten och hur kommunen i egenskap av tillsynsmyndighet avser att följa upp att huvudmannen vidtar de åtgärder som behövs för att leva upp till dessa krav.

Barn- och skolnämnden beslutade 2023-12-18 § 111 om plan för tillsyn i de fristående förskolorna 2024. Enligt beslutet skulle tillsynen utföras som regelbunden tillsyn. 14 förskolor som drivs av 11 huvudmän skulle granskas och tillsynen skulle omfatta samtliga områden i läroplanen med ett särskilt fokus på förskolans arbete med demokrati, värdegrund och jämställdhet. En granskning av ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar skulle även genomföras. Råd och vägledning, främst avseende den fysiska lärmiljön, skulle också kunna komma att ges.

Tillsynen påbörjades genom informationsinhämtning från respektive huvudman samt inhämtning av underlag avseende ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet. Därefter har verksamhetsbesök i de 14 förskolorna genomförts under våren och hösten 2024 med en efterföljande digital återkoppling. Huvudmannen har därefter fått ett beslut samt en beskrivande rapport. För två huvudmän har det formella beslutet ännu inte fattats och för en av huvudmännen är tillsynen fortfarande pågående med ett återbesök inbokat i december.

Samtliga granskade huvudmän bedöms uppfylla kraven avseende ägar- och ledningsprövning samt bedöms i nuläget ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Med anledning av vikande barnantal i kommunen kan dock samtliga huvudmäns ekonomi komma att följas upp på något sätt under 2025.

Verksamheten vid de granskade förskolorna bedrivs i en trygg lek- och lärorik miljö och utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller för förskolan. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på den egna gården och/eller i närområdet. En del av förskolorna har fått förslag på åtgärder för ökad barnsäkerhet, främst på den egna gården. Det förutsätts att ansvarig huvudman regelbundet kontrollerar ute- och innemiljön och åtgärdar de brister som eventuellt identifieras.

Fokus har i årets tillsyn lagts på förskolornas arbete med demokrati, värdegrund och jämställdhet. Över lag synliggörs och lyfts arbetet fram i utbildningen på alla förskolor, särskilt vad gäller värdegrund och barnkonventionen. Samtliga förskolor bedriver ett aktivt arbete med värdegrund och demokrati och barnen har ett reellt inflytande över sin dag. När det gäller jämställdhet är bland annat den språkliga interaktionen mellan pedagoger och flickor respektive pojkar i hög grad likvärdig och pedagogerna ger i lika stor utsträckning stöd till flickor respektive pojkar i vardagliga situationer. Aktiviteter ger flickor och pojkar samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och miljön är på de flesta förskolor utformad så att den motverkar stereotypa könsroller och könsmönster. Arbetet med jämställdhet kan dock utvecklas och synliggöras mer på de flesta förskolor exempelvis genom att både ledning och pedagoger gör en självvärdering av förskolans arbete med jämställdhet, exempelvis genom den mall som finns i Skolinspektionens rapport. I syfte att höja kvaliteten ytterligare, gavs varje verksamhet i samband med tillsynen konkreta exempel på utvecklingsområden specifika för den egna verksamheten när det gäller lärmiljö samt mål och riktlinjer.

2024 års granskning har också belyst vissa brister och ett utvecklingsbehov i olika omfattning hos de granskade huvudmännen, främst gällande det systematiska kvalitetsarbetet och synliggörandet av jämställdhetsarbetet, men i viss mån även avseende huvudmännens rutiner för klagomålshantering. En huvudman har fått föreläggande avseende det systematiska kvalitetsarbetet och tre huvudmän en anmärkning. En verksamhet har en rektor

som i dagsläget inte lever upp till behörighetskraven. Samtliga huvudmän kommer att följas upp.

De huvudmän som i föregående års tillsyn fått förelägganden har följts upp under året.

Lagkrav

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2018:567

Koppling till gällande styrdokument

Läroplanen för förskolan Lpfö 18

Skolverkets Allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan 2017

Riktlinjer för tillsyn och annan myndighetsutövning av fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet i Norrtälje kommun, antagna av barn- och skolnämnden 2020-12-07 § 129.

Tidplaner

Ärendet behandlas vid Barn- och skolnämndens arbetsutskott 2024-12-02 samt vid Barn- och skolnämndens sammanträde 2024-12-16.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på barn- och utbildningsförvaltningens kanslienhet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några negativa konsekvenser för barn.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Förslaget medför inte några konsekvenser för landsbygd och skärgård.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningsförvaltningen

Erik Lundin
Avdelningschef Verksamhetsstöd och kansli
Barn- och utbildningsförvaltningen

Bilaga/Bilagor

Bilaga 1. Tillsynsrapport från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av fristående förskolor 2024

Beslut skickas till

Tillsynsfunktionen
Registrator